

Transcripció Podcast municipalista - La protecció de dades als ens municipals

Benvinguts al podcast municipalista de l'ACM, una iniciativa que produeix la xarxa de comunicació local i on cada mes recollim reflexions i notícies del món local català. En aquest capítol parlem de protecció de dades. Ho farem a partir d'un conveni que l'Associació Catalana de municipis i la Federació de Municipis de Catalunya han signat amb l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. On són els ens municipals en aquesta matèria? Cap a on hem d'anar? En parlarem d'això i de la darrera Assemblea General de l'ACM, en aquest cas en una conversa amb la secretària general Joana Ortega. I tot plegat sense oblidar el més destacat de les darreres setmanes. Som-hi!

Comencem parlant de protecció de dades.

Hola, soc la Meritxell Borràs, directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. Potser sono molt taxativa, en soc conscient, però realment crec que les persones no acabem de ser prou conscients del valor que tenen les nostres dades i de com les tecnologies actuals i aquells que estan al darrere necessiten de les nostres dades per obtenir les finalitats que persegueixen. I això suposa que les tecnologies tendeixen a dissenyar-se i desenvolupar-se per obtenir el màxim d'informació sobre cadascun de nosaltres. En moltes ocasions és a fi de bé, però cal tenir-ho present. Cal tenir present que en la majoria de casos nosaltres perdem el control sobre la informació que difonem. És un exemple de com l'accés il·legítim a les nostres dades personals pot posar en risc el dret a la protecció de dades i altres drets com pot ser en aquest cas el de la Salut.

Crec que ens hem de mentalitzar que el risc zero no existeix i que els ciberatacs seran cada vegada més freqüents a les nostres vides. Vivim en un món digital i això fa lògicament que aquesta notícia que darrera hem viscut es faci més freqüent. I això vol dir que les entitats, les organitzacions, les empreses, hauran de protegir-se i vetllar per la seguretat de les dades de tots plegats. Però jo crec que com tothom ens queda terreny per recórrer, hi ha feina per fer, i per tant cal que en siguem conscients. I jo crec que precisament aquesta necessitat de posar-se les piles i aquesta necessitat de donar resposta en els municipis més petits ha fet que fructifiqui un acord entre l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, l'Associació Catalana de municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, que ha de facilitar precisament la feina en els municipis. Vol dir que nosaltres ajudarem a què hi hagi formació en aquesta matèria, ajudarem també a conèixer l'àmbit i a ser-ne conscients. I en tercer actualitzarem la guia de protecció de dades per al món local i això ho farem conjuntament les tres entitats. Sí que existeix, però com tot, cal actualitzar-la. Des que vam editar la guia de protecció de dades hi ha hagut el nou reglament, hi han hagut noves lleis a nivell de l'Estat i per tant en aquest sentit cal que aquesta guia sigui actualitzada, i aquesta és la missió que ens hem marcat molt clarament.

Se n'ha de fer, i aquesta és una assignatura que tenim tots pendents, en primer lloc l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. La nostra funció també ha de ser la de difusió, la de formació, la de divulgació de la rellevància i la necessitat de què és la protecció de dades. I aquí nosaltres ja ens hem posat objectius alts, en el sentit de poder acompanyar les entitats, poder acompanyar els municipis, en aquesta formació i difusió, que ha de ser per una banda als servidors públics. També per tots els regidors, regidores, i alcaldes i alcaldesses. Però el nostre eix central són les persones, aquells que treballem des de l'administració, ja sigui l'administració local com l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Soc Albert Guilera, el cap de serveis jurídics de l'ACM.

Diríem que la població en general té consciència que les seves dades personals tenen un règim de protecció. El que segurament bona part de les persones no coneixen són els detalls d'aquesta protecció, quin és l'abast d'aquesta protecció atorgada per la normativa i quins són els seus drets respecte a la protecció de les dades, a l'accés a les seves pròpies dades, al tractament que se'n pot donar, etcètera. Per tant, sí que hi ha una certa idea bastant estesa que les dades personals estan protegides, però com és lògic perquè és complex, el règim establert, no en coneixen el detall. És una normativa complexa. Tenim el Reglament General de Protecció de Dades, la Llei orgànica estatal que desenvolupa en l'àmbit de l'Estat espanyol o que cobreix els aspectes que no estan regulats al Reglament europeu. I per tant, en primer lloc cal conèixer la normativa. En segon lloc, la interpretació que es fa d'aquesta normativa, perquè en molts aspectes hi ha una certa ambigüitat i cal desenvolupar sobre la pràctica. A l'hora de tractar dades es plantegen molts dubtes sobre com cal fer-ho per no incórrer en cap tipus d'infracció legal. Per tant això que ja és un repte per tots els ajuntaments encara ho és més per aquells que tenen estructura tècnica per als que tenen menys estructura tècnica, els petits que, per altra banda, com és lògic en el funcionament d'un ajuntament que està atenent les necessitats dels seus ciutadans, té accés a informació i dades personals d'aquests veïns i ha de saber com garantir el dret de la ciutadania sense que això no impedeixi el funcionament de l'administració i donar un tractament adequat a aquestes dades que són necessàries per al funcionament dels serveis.

El conveni el que preveu és establir un marc de col·laboració formal entre l'Autoritat i les entitats municipalistes, l'ACM, i la FMC. I dins d'aquest marc general en el qual ha d'existir una comissió de seguiment es preveu que es desenvolupin accions concretes en matèria de formació, formació dels electes, formació del personal de l'administració local, incorporació i revisió dels continguts de les formacions que ja es donen per part de les entitats municipalistes per tal que hi tingui en compte especialment tot el que és la formació en matèria de protecció de dades. Per altra banda l'elaboració d'una guia sobre protecció de dades per als local. I per altra banda establir aquest treball conjunt i accés als recursos i al coneixement que té l'Autoritat per part dels ens locals.

Hola. Soc l'Eugènia Revilla, lletrada dels Serveis jurídics de l'FMC.

Jo diria que completament no. No sabem plenament la quantitat de dades personals que circulen, que disposen tot tipus de persones, de servidors públics. Em refereixo en aquest cas a les administracions públiques locals i inclús els privats amb què elles es relacionen. Habitualment en les xarxes socials, cedim moltes més dades de què som conscients. És una problemàtica creixent i crec que la ciutadania no n'és prou conscient encara. Hi ha moltes dades que la ciutadania no és prou conscient que tenen els ajuntaments. Per exemple el padró. Òbviament, els ajuntaments saben on viuen els seus ciutadans, però també si van al CAP, allà hi han dades que són de sanitat, però hi ha molts exemples. Si vas a fer una gestió a l'ajuntament, allà el ciutadà està proporcionant informació que moltes vegades no n'és conscient.

Aquest conveni el que pretén també és conscienciar els mateixos empleats de les administracions locals, que siguin curiosos quan tractin aquestes dades. Aquest conveni també vol facilitar la formació de qui rep aquestes dades perquè avalui tots els circuits i que sigui conscient que només ha de demanar les dades que siguin estrictament necessàries, perquè aquest tipus de dades tenen una protecció especial i s'ha de ser curós.

D'eines, depèn del municipi de què es tracta. Òbviament no estan en la mateixa situació els petits municipis, amb poques infraestructures, poc personal propi, i personal poc capacitat, que aquests municipis que són més grans i compten amb més mitjans. Llavors el que pretén aquest conveni és ajudar sobretot a aquests petits a què siguin conscients de tot el tema de protecció de dades, proporcionar formació als empleats públics, i crear una guia on tots els municipis puguin saber com tractar aquestes dades de manera correcta. Per tant sí es van donant dades però la situació dels municipis no és igual per tots.